

VÍKEND V ČECHÁCH

in.ihned.cz/cr

U Jirásků v roubené chalupě řešili jiné problémy. Především to, jak uživit početnou rodinu provozováním pekařství a jak se skládat do skromně zařízených místností. Prohlídka rodinného domku má – s ohledem na velikost Jiráskových spisů – přijatelný rozměr. Na výklad průvodkyně a nahlédnutí do několika místností stačí dvacet minut. Přes zimu je ale domek zavřený a za Jiráskovými relikviemi se musí zajít do prvního patra divadla, kde je stálá muzejní expozice.

Čerstvý pramen a bazén bez vody

Chcete-li zůstat na čerstvém vzduchu, můžete místo do divadla zamířit od bílé roubenky do přilehlého parku, kde se potkáte se spisovatelem osobně. Tedy pokud vám nebude vadit, že nakročený Jirásek s vycházkovou holí je odlišný z bronzu podle návrhu sochaře Josefa Malejovského. Jiráskova socha je v Malejovského tvorbě srovnávána s jeho dalšími významnými díly, například sochou Bedřicha Smetany na Novotného lávce v Praze nebo pomníkem Jana Žižky v Trocnově. Hned za spisovatelovými zády lze zahnat zadarmo a zdravě žízeň. Z upravených kohoutků tu prýští dva přírodní kyselkové prameny, Hronovka a Regnerka s alkalicko-železnatou vodou.

Zdejšímu koupališti, ležícímu na konci parku na levém břehu Metuje, naopak voda chybí. Rozlehlý betonový bazén zarůstá travou, jeho zdi se postupně drolí, schůdky do vody reznou. Ale pravidelný rytmus betonových panelů položených na dně, mezi kterými prorůstá tráva, má svůj originální půvab.

Most přes Metuji vás zavede na její pravý břeh, kde po několika desítkách metrů cesty po proudu přijdete k takzvanému svobodnému dvoru. Po další lávce přes řeku se můžete vrátit na náměstí Československé armády. Dalo by se pokračovat také po proudu řeky dál směrem k Náchodu, kde stával rodný domek dalšího slavného rodáka Josefa Čapka.

Bývalé koupaliště v městském parku

Vstupní brána ke kostelu Věch svatých

Zatímco Jirásek přežil všechny vládnoucí režimy a jeho rodná světnice rovněž, Čapek dopadl hůř. Rodný dům malíře a spisovatele, který zemřel v koncentračním táboře Bergen-Belsen, musel slovy starých dokumentů „ustoupit novým potřebám doby“. Na jeho místě pak nějaký čas stával malý pomník, který byl ale později kvůli „výstavbě centra odborné přípravy přemístěn do parčíku ke splavu“.

Pokorné baroko

Druhý vycházkový okruh Hronovem, třeba odpolední po obědě na náměstí, začíná u renesanční zvonice. Na malém návrší nad Komenškého náměstím stojí od roku 1610 a zdálky je poznat podle charakteristické čtyřboké věže a ostře špičaté střechy. V jejím sousedství stojí kostel Věch svatých. Původně gotický kostel byl na počátku 18. století přestavěn v barokním stylu, tak typickém pro zdejší kraj.

Stačí si jen připomenout barokní kostely na Broumovsku, proslulé svými čistými a zablacenými liniemi. Zatímco ve velkých městech se barokní kostely staly ukazatelem církevního bohatství a košaté zdobnosti, na Kladském pomezí si kostelíky ve stejném slohu dokázaly udržet pokoru. Hronovský kostel Věch svatých je toho důkazem. Pozoruhodné je i kování mříž, která chrání přístup ke kostelu. Postavy ostře vyřezané do pásků železa zdálky vypadají, jako by je pohlcovaly plameny pekelné.

To procházka starým hřbitovem obklopujícím kostel působí uklidňujícím dojmem. Vzrostlé stromy, pod nimi závěje zlatého listí, ze kterého tu a tam vystupují torza malých sošek. Místo jak stvořené pro podzimní melancholii. Sousední nový hřbitov romantiku postrádá, zato má ve svém středu hrob Aloise Jirásky.

A teď za Magiášem!

Budete-li na výletě s dětmi, můžete je nechat proběhnout na velkém hřišti nedaleko hřbitova na rohu ulic Divadelní a K Milířům a pak se druhou z nich dostat do ulice Pod Kleprlíkovou horu. Tou dojdete nejprve k hronovskému pivovaru a dále budete pokračovat ulicí Mikoláše Alše k Pivovarskému rybníku. V mírném stoupání minete po levé straně další památný dům – letní sídlo Aloise Jirásky, ve kterém se spisovatel 12. července 1926 setkal s T. G. Masarykem.

Dál necht každý pokračuje podle svého naturelu. Někdo může na hrázi Pivovarského rybníka usednout na lavičku, začíst se do některého z Jiráskových románů a na jaře, až dočte, se vydat domů. Kdo holduje pohybu, ať opustí Hronov a navštíví další městečka v okolí – Úpici nebo Červený Kostelec. I to může být literární výlet. Pamatujete si? Velká doktorská pohádka od Karla Čapka. Hejkal, černokněžník Magiáš, jeho pomocník Vincek a trojice doktorů z Úpice, Hronova a Kostelce. I to je zdejší kraj... ■

VÁCLAV POUSTKA

Hrob Aloise Jirásky